

අම ගැලුල

ශ්‍රී. ඩු. ච. 2557 ක් වූ දුරතු මස කලාපය, රා. ච. 2014 ක් වූ ජනවාරි මස 15 වන දින

වැලිගම ශ්‍රී සුගත ශාන්තිසේවා සංසදයේ නිර්මාතෘ ගරු යාවජීව සභාපති

වී. ඩබ්ලිවී. ඒ. කලාණු වසන්ත මහතා විසිනි.

නමෝ නැය් නාගවතෝ ජභනතෝ සමමා සමබ්‍රද්ධාය් !!!

සජී විෂ උපමාවෙන් සසර විෂ හඳුනා ගනිමු.

(සංග්‍රහණ නිකාය - ආසිවිසෝපම සූත්‍රය)

ධම්මකාමී පින්වතුනි,

අද කිතුටසින් වසී 2014 ක් වූ ජනවාරි මස 15 දිනට යෙදුණු, බුදුවසින් 2557 ක් වූ දුරතු පුර පසලොස්වක පොහොය දිනයයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ තුන්බෑ ජට්ඨ තාපසවරු දමනය කිරීම, පළමු වරට ලක්දිව මහියංගනයට වැඩම කිරීම සහ සුමන සමන් දෙවියනට කේශ ධාතු පරිත්‍යාග කිරීම වැනි සිද්ධීන් සිහිපත් කරනා දිනයයි.

අද මෙම දහමි පණිවුඩය සඳහා මාතෘකා කරගත්තේ සුත්‍රපිටකයෙහි මජ්ඣිම නිකායේ ආසිවිස වර්ගයෙහි "ආසිවිසෝපම සූත්‍රය" යි. මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර පේතවනාරාමයෙහි වැඩ වාසය කරන අවස්ථාවකදී හික්ෂුන් වහන්සේලාට දේශනා කරන ලද සූත්‍රයකි. මේ සූත්‍රය ආසිවිසෝපම නමින් හඳුන්වන්න හේතුව ආසිවිස කියන්නේ විෂ සෝර සජීයන්ටය. සජීයන් උපමා කරගෙන දෙසු සූත්‍රයක් නිසා ඒ නමින් හඳුන්වනවා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ හික්ෂුන් වහන්සේ අමතා මහණෙනි, සජීයන් හතර දෙනෙක් ඉන්නවා. ඔවුන් ඉතා දුරුණු විෂ සහිතයි. මෙතනට එනවා යම්කිසි මනුෂ්‍යයෙක්. ඒ මනුෂ්‍යයා සෑම සත්වයෙකුම ලඟ තියෙන ලක්ෂණ ලෙසට, ජීවත් වීමට කැමති, මැරෙන්න අකමැති, සැපෙත් ඉන්න කැමති, දුක් විඳින්න අකමැති යනාදී ලක්ෂණ වලින් යුක්තයි. මේ මනුෂ්‍යයා අමතා තවත් කරුණාවන්ත පුරුෂයෙක් කියනවා. එම්බා පුරුෂයා! මේ සජීයෝ හතර දෙනා ඉතා විෂ සහිතයි. තොප විසින් වෙලාවට අවදි කරවන්න ඕන. වෙලාවට නාවන්න ඕන. වෙලාවට කෑම කවන්න ඕන. වෙලාවට නිදි කරවන්න ඕන. ඒ විදියට පුරුදු වෙලයි ඉන්නෙ. ඔබට ඒ රාජකාරිය යම් විදියකින් කරන්න බැරිවුවහොත් මෙයින් එකෙකු එකෙකු හෝ හතර දෙනාම හෝ කිපුනොත් ඔබ මරණයට හෝ මරණය සමාන දුකකට හෝ පත්විය හැකිය. ඒ නිසා ඔබ විසින් යමක් කළ හැකිනම් එය කරවයි කිව්වා. ඒ අයු අර මනුෂ්‍යයා සජීයන් දුටු විගස බයෙන් තැති ගෙන පලා ගියා.

එසේ දුවන මේ මනුෂ්‍යයාට තවත් කෙනෙකු මෙසේ කියනව. "එම්බල පුරුෂය. කඩු අමෝරා ගත් සතුරු වූ වධකයෝ පස්දෙනෙකු අවස්ථාව ලද විගස ඔබව මරන්න සූදානම්න් ඔබ පසුපස ලුහු බඳිනවා. තොප විසින් යමක් කළ හැකිනම් එය කරව යි" පැවසීය. දැන් සජී බිය, වධක බිය දෙකටම බයේ මේ මනුෂ්‍යයා දුවනව.

මෙසේ දුවන මනුෂ්‍යයාට තවත් කෙනෙක් කියනවා "එම්බා පුරුෂය, ඇතුලත හැසිරෙන 06 වැනි වධකයෙක් ඉහත කී වධකයන් පස්දෙනා සේ ලුහුබඳිනවා. කළ හැකි යමක් වේනම් එය කරව යි" කියනු සමගම හය තුනටම මගහැර තව වේගයෙන් දුවනව. මෙසේ දුවද්දී හිස් ගමක් දකිනවා. හැම ගෙයක්ම හිස්. එහි යම් යම් භාජනයක් වේද ඒවා ද හිස් බඳුන්ය. ආහාර පාන ඇතැයි සිතා බලන්නේද එහි කිසිවක් නැත. හිස් භාජනමය. මෙහිදී මොහුට යමක් කියනවා. "එම්බා පුරුෂයා! ගම් පහරන හොරු පිරිසක් මේ ගමට දැන් කඩා වදිනව. ඔවුන් ගම විනාශ කරනවා. ඔබට යමක් කළ හැකි වේ නම් එය කරගනුව" යි කියා, දැන් බිය සතරකට බයෙන් දුවන මේ මනුෂ්‍යයා මහා සමුද්‍රය වැනි මහා ජලාශයක් දකිනව. එහි මෙතෙර සර්ප ආදී බිය සැක

සහිතයි. එතෙර බිය සැක නැත. උවදුරු නැත. එමෙන්ම එතෙර මෙතෙර කිරීමට ඔරුපාරුවක නෝ වෙනත් මගක්ද නැත.

මෙසේ දකින මනුෂ්‍යයාට සිතෙනව මෙතෙර බිය සැක තියෙනව. එනමුත් මෙය මනා ජලාශයක්. එතෙර උපදුව නැත. "මා විසින් තණකොළ දර අතුරකිලි, දැඩු ආදිය උපයෝගී කරගෙන පහුරක් හදාගෙන ඒ පහුර ආධාර කරගෙන අත් පා වලින්ද වෑයම් කරමින් පරතෙරටම යමි" යි සිතා නිරුපදිතව එගොඩ වෙනව. එසේ ගොඩවූ ඔහු සතුටින් නැතිවෙනව. දැන් ඔහු බ්‍රාහ්මණ නමින් හඳුන්වනව. ඊට පෙර ඔහු නිකම්ම පුරුෂයෙකි.

මේ පහැදිලි කළේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කික්ෂුන් වහන්සේලා අමතා ඉදිරිපත් කළ උපමාවයි. ඊට පසු මෙසේ උන්වහන්සේ විස්තර ඇතිව පැහැදිලි කරනව.

1. "එතනාරො ආසිවිකා උග්ගතෙජා කොරවිසාති ඛො නික්ඛිවෙ චතුෂෙනතං මනාභුතානං අඛිවචනං"

"මහණෙනි සපීයො හතර දෙනා කවුද? පධ්වි (තද ගතිය), ආපෝ (වැහිරෙන ගතිය), තේජෝ (උෂ්ණය), වායෝ (වාතය) කියන මනා භූත හතරයි." යනුවෙන් භය හතරක් විස්තර කරනවා. ඊට පෙර අපි අවබෝධ කර ගත යුතුයි, බයේ දුවන මේ මනුෂ්‍යයා කවුද යන කාරණය. එනම් සසර ගමන් කරන අසරණ වූ සත්වයාය. එම සත්වයාට නිතරම විස්තර කරමින් උපදෙස් දෙන්නෙ බුදුරජාණන් වහන්සේ බව සිත්ති දරාගත යුතුයි. ඒ උපදෙස් දෙන්නාගේ විශේෂත්වයක් තියෙනවා. යමක් කළ යුතු නම් එය කරන්න උපදෙස් හෙවත් මග කියා දෙනව. බුදුවරයාණන් වහන්සේලා යනු ගැලවුම් කරුවකු නොවෙයි. මාර්ගෝපදේශකයකු පමණයි. මේ අසරණ වූ බියට පත්වූ මනුෂ්‍යයාද එම උපදෙස් පිළිගත්තා දුකෙන් මිදුනා.

ඔහු සපීයෝ හතර දෙනා පිළිබඳව බිය කලකිරීම සැබෑවටම ඇති කරගත්තා, අපේ ශරීරයේ පුරාම මේ සපී ලක්ෂණ තියනව. එනම් මනා ධාතු හතරෙන් සකස්වුණු සත්වයා යන අදහසයි. සත්ව ශරීරය පවතින්නේ මේ ධාතු හතර සමතුලිතව පවතින තුරුයි. සර්පයො හතරදෙනා පුරුදුවී ඉන්නෙ අවදිකිරීම, නෂ්ටීම, කැවීම, නිදි කරවීම යන සාත්තුවට අනුවයි. ඒවා එකක් හෝ අඩු වුනොත් දුර්වල වුනොත් ශරීරය පවත්වන්න බැහැ. සර්පයෝ හතර දෙනෙකු වගේමයි. අපිද මේ සපීයන් හතරදෙනා නොදිත් හඳුනා ගනිමු.

2. "පඤ්ච වධකා පච්චන්චිකාති ඛො නික්ඛිවෙ පඤ්චෙනතං උපාදානඝඛිඛානං අඛිවචනං"

"මහණෙනි, සතුරු වූ 'පස් වධකයෝ' යනු රූප (ශරීර ස්කන්ධය) වේදනා (දැනීම) සංඥා (හඳුනා ගැනීම) සංඛාර (සකස් කිරීම) විඤ්ඤාණ (සිත) යන පඤ්ච ස්කන්ධයෝය."

මේ පංචස්කන්ධය කවර හේතුවකින් වධකයෝ වන්නේද? පඤ්චස්කන්ධය තිබෙන තුරු සත්වයාට වධම පැමිණෙන බැවිනි.

- වේන පිණ්ඩුපමං රූපං - වේදනා බුබුදුපමා
- මර්චි කුපමා සඤ්ඤා - සංඛාරා කදුලුපමා
- මායුපමඤ්ච විඤ්ඤාණං - දෙසිතාදිවච බසටුනාති

රූපස්කන්ධය පෙණපිඩක් හා සමානය, වේදනා ස්කන්ධය දිය බුබුළක් වැනිය. සංඥා ස්කන්ධය මිරිඟුවකි. සංස්කාරස්කන්ධය කෙසෙල් කඳක් වැනිවේ. විඤ්ඤාණ ස්කන්ධය ඉන්ද්‍රජාලාවක් වැනිවේ. එය එසේමය. ශරීරය රූපයයි. ඉතිරි හතර නාම ධර්මයෝය. එකතුව 05කි. ඒවා භවයෙන් භවයට සසර ගමනට හේතු වෙනවා. ඒ නිසා නොසිඳී එහෙත් බිඳෙමින් ඇතිවෙමින් පැවතෙමින් අනිත්‍ය ලෙසට ආත්ම නොවන ලෙසට දුක් සහගතව ස්කන්ධ වශයෙන් පවතිනව. සසර දුක ගොඩනැගෙනුයේ මෙලෙසටයි. වධකයන් ලෙසට දැක්වූයේ ඒ නිසයි. ස්කන්ධ පංචකය යනුවෙන් හඳුන්වන්නේද මෙයමය. බයෙන් පලා යෑම යනු උපාදානය හෙවත් අල්ලා ගැනීමෙන් තොරව අත්වීමයි. තදින් අල්ලා ගැනීම ඒ තරමටම දුකට හේතු වෙන නිසාය. වධක දුකට හා සමානය. අපිද මේ වධකයික් පස්දෙනා නොදිත් හඳුනා ගනිමු.

3. "ජට්ඨා අත්තරවරො වධකො අකඛිතනාසිකොසි ඛො නික්ඛිවෙ, නෂදිරාගසෙසතං"

“අධිවචන”

“මහණෙනි, ඇතුළත හැසිරෙන ඔසවාගත් කඩු ඇති හයවෙනි වධකයා යනු නන්දිරාගය (බලවත් ආසාව) හෙවත් සිත ඒ ඒ හවයන්හිදී ප්‍රමෝදයට පත් කොට ඇලීම කරන්නා වූ තෘෂ්ණාවයි.” උකුණු, මකුණු, ඇත්, අස්, ආදී කුඩා සහ මහත්වූ සියලු ජාතීන්හි කැමති කරවා වසන පුත්‍රිසන්ධියේ පටන් නොහැර පැවති ආ ආත්ම සෙනෙහසයි. රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස , ස්පර්ශ ආදියෙන් සත්වයා නලව නලවා ප්‍රාණ ඝාතය, භොරකම, කාමමිට්‍යාවාරය, මුසාවාදය (බොරැ කීම) ආදී වූ නොයෙක් පාප කම්යන් සිද්ධ කරවා සත්වයා අන්ධජ, ජලාබුජ, සංසේදජ, ඕපපාතික වශයෙන් සතර යෝනීන්හි උපදවමින්, පසුපස එන්නේ එම රැවටිලිකාර වධක මිත්‍රයාය. එබැවින් නන්දිරාගය නම්වූ ආත්ම සෙනෙහස තමා කෙරෙහි නොසිටුවා වධකයෙකු මෙන් හඳුනා දුරින් දුරැ කළ යුතුය.

4. “සුඤ්ජු භාමොති ඛො තිකඛිවෙ, ඡන්තෙතං අජ්ඣතතිකානං ආයතනානං අධිවචන”

“මහණෙනි, ජන ශුන්‍ය ග්‍රාමය යනු තම ශරීරය තුළ වූ ඇස, කණ, නාසය, දිව, ශරීරය, මනස යනාදී ආයතන හයට නමකි. උපමාවකි. මහණෙනි, දක්ෂ වූ නුවනැත්තා ඇසින් රූප දැක, කණින් ශබ්ද අසා, නාසයෙන් ගඳ සුවඳ දැන, දිවෙන් රස දැන, ශරීරයෙන් පහස ලබා, මනසින් අරමුණු ගෙන නුවණින් දැක, දැන ගනිමින් පරික්ෂා කරන්නේය. එකල්හි ඔහුට ඒ අරමුණු හිස්වම වැටහෙන්නේය. තුළුවම වැටහෙන්නේය. ශුන්‍යව වැටහෙන්නේය. පාලුගම විසිතුරු ලෙස ගෙවල් 06ක් සේ අනුවචනයට පෙනෙන්නේය.” නුවනැත්තාට එගමෙහි ගෙවල් හි ඇති හිස් භාජන තුළ සා පිපාසා සන්සිඳුවීමට ආහාරපානයක් නොලැබ මේ හිස් ගෙවල් තුළ ඉඳීමෙන් කවර අර්ථයක් දැයි හැඟේ. එහි නිත්‍ය භාවයක් හෝ තමාට අයිති යමක් ඇති බවක් තම වසඟයට ගෙන පැවැත්විය හැකි යමක් නොදකී. එයින් පලා ගිය පුරුෂයා සේ තිර්ථක වූ මෙහි ආලය කවදා නමුත් අත්හැරිය යුතුය.

5. “වොරා ගාමකාකාති ඛො තිකඛිවෙ, ඡන්තෙතං ඛාතිරානං ආයතනානං අධිවචන”

“මහණෙනි, ගම් පැහැර ගන්නා සොරු වන්නේ රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ ධර්ම, අරමුණුය.” ඒ බාහිර ආයතනයේ 06 දෙනා කුමන හේතුවක් නිසා සොරුන් වන්නේද රූප, ශබ්ද ආදී ආයතනයේ රාග, ද්වේශ, මෝහ, ජරා, ව්‍යාධි, මරණ, ශෝක, පරිදේව, දුක්, ද්‍රෝණිකස්, උපයාස නැමැති එකොළොස් ගින්නකින්, මූලා කොට එම ගිනි එකොළහෙන් උපදින අසනන දාහයෙන් ප්‍රාණඝාතාදී දස අකුසල් සිද්ධ කොට සතර අපායෙහි දමති. සතර අපායට නොයන හවගාමී වූවන් සසරින් මිදී යා නොදී තම වසඟයට ගනිති. ඒ නිසා මේ බාහිර ආයතන හය සොරුන් වැනි නිසා එහි ආලය අත්හැරිය යුතුය.

6. මහා උදුකණ්ණාවොති ඛො තිකඛිවෙ චතුන්තෙතං ධිකානං අධිවචන”

“මහණෙනි මහා ජලය යනු කාම ඕසය, භව ඕසය, දිට්ඨි ඕසය, අවිජ්ජා ඕසය යන මහා ගංවතුර සමාන ඕස හතරයි.”

සත්වයා අබ්බවා ගෙන යන හෙයින්ද යටකොට ගිල්වන හෙයින්ද මහා ජල ප්‍රවාහය (මහා ගංවතුර) ඕසයයි කියනු ලැබේ. මේ ජලාසයේ නිතරම රැළී නැගෙනව. කාමරැල්ල, භව රැල්ල, දිට්ඨි රැල්ල, අවිජ්ජා රැල්ල නම් රැළී හතර හෙවත් සැඩපහර හතරකි. මේ ජලාශය යමෙක් තරණය කරන්න පියවරක් තැබුවොත් ආපහු තමුත් නොදැනුවත්වම රැළී වලට අසුවී මෙගොඩට ගහනව. හැමතිස්සෙම විරුද්ධ පැත්තට හෙවත් පංච කාමයටම යොමු කරනව. එතෙර වෙන්න නම් මේ ජලාශය තේරුම් ගනිමු.

7. “ඕර්මං තීරං කාකඛිකං කප්පිභයනති ඛො තිකඛිවෙ කකඛායසෙතං අධිවචන”

“මහණෙනි මෙතෙර සැකබිය සහිතය”
මෙතෙර සැක හය සහිත වන්නේ සක්කාය දිට්ඨිය නිසයි. සක්කාය කියන්නේ පංචස්කන්ධයටයි. දිට්ඨි යනු තණ්හා, මාන, දිට්ඨි වශයෙන් ආකාර තුනෙන් ගන්නා නිසයි. මමය මාගේය යනුවෙන් ගැනීමයි. එසේ නොගන්නා පුද්ගලයෙකුට ජලාශයේ රැලි ප්‍රබල නැත.

8. “තාර්මං තීරං ඛෙමං අප්පිභයනති ඛො තිකඛිවෙ තිඛ්ඛානසෙතං අධිවචන”

"මහණෙනි උපද්ව රහිත බිය රහිත පරතෙර යනු න්වනට නමකි." නිවනෙහි කාම සැපය සම්පූර්ණයෙන්ම නැත, කාම වස්තූන්ද නැත, නිර්වාණයම විමුක්ති සුවයය. ප්‍රමාණ කළ නොහැකිය. ද්වන්දු නොවේ. එය සත්වයින්ට ආධාර ස්ථානයක් වශයෙන් කථාකරනුයේ ව්‍යවහාර පහසුවටය. මාඡීවල විත්තයන්ට අරමුණු වන ධර්මයකි. එයට උපමා කාම, රූප, අරූප යන හවතුයේම නැත, අවබෝධය නැති අනුවනකමින් බොහෝ දෙනා නිර්වාණය පිළිබඳව තම වාසියට විවිධ වාද විවාද කරති. නිර්වාණය මාඡීවල ලාභීන් විසින්ම ප්‍රත්‍යක්ෂ කළ යුතුය. ඉතා ගැඹුරු සහ ඉතා ශාන්ත වූ ප්‍රණීත ධර්මයකි.

"එතං සතතං එතං පණීතං යදීදං සධ්ධි සංඛාර සමථො සධ්ධුපධි පටිඛිසසගෙනා තණහකධයො විරාගො තිරොධො තිබ්බානං" යනුවෙන් ශිරිමානන්ද සූත්‍රයේ මෙය ශාන්තය. ප්‍රණීතය. සියළු සංස්කාරයන්ගේ සංසිදීම, සියළු උපධීන්ගේ අත්හැර දැමීම, තණ්හාව ඝෛශ කිරීම, නොඇල්ම නම්වූ විරාගය, නැවැත්ම නම් වූ තිරෝධය, නිවීම නම්වූ තිබ්බානයි.

8. "කුලලනති ඛො භික්ඛවෙ, අරියසෙසතං අට්ඨඛිතකසා මග්ගසා අධිවචනං"

"මහණෙනි පහුර යනු ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයයි."

9. "තඤ්ච ච පාදෙඛි ච වායමමානොති ඛො භික්ඛවෙ විරියාරම්හසෙසතං අධිවචනං"

"මහණෙනි අතින්ද පයින්ද වැසම් කරන්නේය." යනු විශ්වී ආරම්භයට නමකි". ආලවක සූත්‍රයේදී "සද්ධාය තරති ඕසං අපමාදෙන අනභවං විරියෙන දුක්ඛං අවෙචති පඤ්ඤාය පරිසුජ්ජධති" යනුවෙන් වදාළේ අප්‍රමාදව විශ්වීයෙන් ඕස සතර තරණය කොට ප්‍රඥාව පිරිසිදු කොට දුක් ප්‍රභාණය කළ යුතු බවයි.

10. තිණේණා තාරගනො ටලෙ තිට්ඨති බ්‍රාහමණොති ඛො භික්ඛවෙ අරහතො එතං අධිවචනනති"

"මහණෙනි, තරණය කළ පරතෙරට පැමිණි බමුණු ගොඩබිම සිටි යනු රහතුන් වහන්සේට උපමාවයි" යනුවෙන් වදාළන.

රහතන් වහන්සේලා යනු ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය සම්පූර්ණ කළ සසරින් එතෙර වූ යන අර්ථයයි. "දසකඛෙගති සමානතාගතො අරහාති වුච්චති" යනුවෙන් වදාළේ අර්ථට ශ්‍රී මග සහ ප්‍රඥා, විමුක්ති යන අංග දෙකෙහි සම්පූර්ණ විමෙන් අංග දහයක් වන බැවිනි.

බුදුරජාණන් වහන්සේ ආසිවිසෝපම සූත්‍රයෙන් උපමා තුළින් දැක්වූයේ ආයථී අෂ්ටාංගික මාර්ගය සම්පූර්ණ කොට දැනුම සහ මිදීම යන තත්වයන්ට පත්වීමට පාර පෙන්වාදීමයි. එතෙර කරන්න හෝ පහුර හදා දෙන්න උන්වහන්සේ වැඩම කළේ නැත. ඒ සියල්ල තම තමන් විසින් කළ යුතුය. මේ විදියට ධර්මය ඉගෙන ගන්නේ ධර්මය අහන්නේ ඒ සඳහාය. එය විශ්වීයි. පහුර (මාඡී අංග) තම තමන් විසින් හදාගත යුතුය. ඒ කුමන හේතුවක් නිසාද? සථී උපමාවෙන් දැක්වෙන මහාධාතු හතරෙන් යුතු ශරීරයක්ද, වධකයින් සය දෙනෙකුට සමාන පඤ්චස්කන්ධයක්ද, නන්දිරාගයක්ද, ශූන්‍ය ගමට සමාන කරන ලද ඇස ආදී ඉන්ද්‍රියන් 06ක්ද, ගම් පහරණ සොරුන්ට උපමා කළ රූප ශබ්දාදී අරමුණුද කාම, භව, දිට්ඨි, අවිජ්ජා, ඕස 4 කින්ද යුතු බියකරු මහා ජල උපමාවෙන් දැක්වූ සසර ගමනක් අපටද හිමි බැවිනි.

ලැබූ රාජ්‍ය වර්ණයේ පළමු පුර පොහෝ දින සසර සාගරයෙන් එගොඩවීමට පහුරක්වත් හදාගැනීමට උත්සාහවත් විය යුතුය. ඒ සඳහා අධිෂ්ඨාන කරගනිමු.

නෙරැවන් යුරණයි... !